

M. Kir.

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Kilenczedik évfolyam.	39. szám.	Szerkeszti:	Székelyudvarhely, 1911. szept. 28.
Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér		Dr. Keith Ferencz várm. tb. főjegyző.	Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely. Árpád-utca 3. szám, hová az előfizetési pénzek küldendők.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

285.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 6839—1911.

Székelyudvarhely város polgármesterének s rendőrfőkapitányának, a három járás főszolgabirájának és a községek előljáróságainak.

Az éremletek, régiségek és általában a talált és felszínre kerülő műkincsek körüli eljárás szabályozásáról szóló 1872. évi 14136. sz. belügyminiszteri rendelet kimondja, hogy a leletek, bármekkora értéket képviselnek is, hatósági rendelkezés alá tartoznak, s ez uton tudományos régészeti tárgyalás alá kerülnek. Ebből következik, hogy az efféle régiségek kutatása, ásatása, feltárása csakis a hatóságok tudtával és engedélyével történhetik.

Elrendelem tehát, hogy a vármegye területén végzett kutatásokat és ásatásokat a hatóságok legéberebb figyelemmel kísérik; amaz egyéneket, akik az ásatásokra vagy kutatásokra aláírásonnal és hivatali pecséttel ellátott engedélyt felmutatni nem tudnak, a további ténykedésben akadályozzák meg, s az általuk már esetleg felszínre hozott és elvitt tárgyakat foglalják le és vegyék további rendelkezésemig őrizet alá. Együttal az ilyen esetekről hozzám azonnal tegyenek jelentést.

Szudvarhelyen, 1911. évi szept. hó 18.

Sebesi, alispáni

286.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Szám 51323—1911. VI/D.

Udvarhelyvármegye alispánjának.

Folyó évi július hó 8-án 5157. szám alatt

kelt felterjesztésére, mellékletének visszaküldése mellett tudomásvétel és megfelelő eljárást végeztettem, hogy a belügyminiszter ur és köztem létrejött megállapodás alapján kibocsátott 122812—1910. számú belügyminiszteri rendelet értelmében minden az 1907. évi XIX. t.-cz. 85. §.-ában előirt hivatalból megtartott baleset vizsgálatból kifolyó költségek, tehát a meghívott szakértő orvos napidija is tárczám terhére számolandók.

Kivételt képeznek az olyan vizsgálatok, melyeket a rendőri hatóságnak a bünvádi eljárás szabályai szerint avagy egyéb rendőri tekintetből amugyis kötelessége lett volna megvizsgálni, mely esetekben a felmerült költségek csak a bünyügyi nyomozat terhére számolandók el. A mennyiben a bünyügyi nyomozat csak később a baleset vizsgálat megtartása után vált szükségessé, úgy az a költségeknek tárczám terhére való felszámítását nem befolyásolhatja.

Budapest, 1911. évi szeptember 12.

A miniszter rendeletéből:

Olvashatlan
miniszteri tanácsos.

Szám 6923—911.

A három járás főszolgabirájának s Székelyudvarhely város rendőrfőkapitányának.

Miről tudomás és megfelelő eljárás végeztettem.

Székelyudvarhely, 1911. szept. 19.

Sebesi, alispán.

287.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Szám 94196. II/1.

Valamennyi lótenyésztési bizottsági elnöknek.

Szükségét látván annak, hogy az állam részéről kisorolt állami ménék tovább eladása, a lótenyésztési jutalomdíjak mikénti kiosztása, továbbá a kedvezményes áru községi ménék meg-

tartási kötelezettségének feltételeire nézve az országos lótenyésztés érdekében némi módosításokat léptessenek életbe, ezekre vonatkozó rendelkezéseimet t. Elnök uralral az alábbiakban közlöm és felkérem, hogy ezen intézkedéseimet törvényhatósága érdekelt közönségének tudomására juttatni s annak érvényt szerezni sziveskedjék.

1. A kisorolt állami ménék vételénél az eddig érvényben levő eljárás akként módosul, hogy azon vevő tenyésztő ki az állam által kisorolt mént tenyésztésre tovább használni nem kívánja a vétel alkalmával aláírt nyilatkozat kötelező átruházása mellett a mént azon állami méntelep parancsnokság előzetesen kikérendő engedélyével, a melynek állományából a mén eredetileg megvásároltatott, egy más tenyésztőnek ugyancsak tenyésztési czélokra az eredeti vételárnál nem magasabb összegért eladhatja, de csak miután a méntelepparancsnokságnak erre vonatkozó igenlő választát vette.

A méntelepparancsnokság az eladási engedélyt legjobb belátása szerint megadja vagy indokolt esetben megtagadja.

A mennyiben a vevő a mént akár üzérkedési szempontból, akár más meg nem engedett, vagy el nem fogadható indokból kifolyólag értékesíti, vagy pedig az eladásra az engedély kikérését előzőleg elmulasztja, ezen állami kedvezményből egyszer s mindenkorra a szokásos módon ki fog záratni.

A vétel alkalmával vevő által aláírandó kötelező nyilatkozat jelen rendelkezésemnek megfelelően módosított.

2. A törvényhatóság területén évenként rendezendő lódíjazásoknál követendő eljárásra nézve felkérem t. Elnök urat, hogy az alábbiakat fontolóra venni és a jövőben a vonatkozó díjazási tervezet ezek figyelembe vétele mellett egybeállítani sziveskedjék.

A népies lótenyésztés érdekeinek hathatós előmozdítása céljából ugyanis különös tekintettel arra, hogy a kistenyésztő jó kancza anyagának megbecsülésére és a tenyésztésben való kihasználására minél jobban buzdíttassék s ekként az ország kistenyésztőinek birtokában levő kanczaanyag-nívója fokozatosan magasabbra emeltesék, ohajtásom, hogy az általam évenként lódíjazás céljaira adományozott teljes összeg felerészben kistenyésztő gazda tulajdonában lévő oly három éves kanczák díjazására fordíttassék, melyek a bíráló bizottság által a tenyésztésre kiválóan alkalmasoknak ítéltettek.

Ezen díjak fele része a díjnyertes kanczatalajdonosoknak azonnal kifizetendő, míg másik fele csak a következő évi jutalomdíjosztás napján állami vagy magán fedeztetési jeggyel beigazolt befedezés, vagy vemhesség esetén, vagy a már hozott csikóval együtt való bemutatás alkalmával lesz kiadandó.

Időközben történt eladás esetén a díj visszatartott fele kinem adható.

Az ezen módotzat szerint kiosztandó pénzdíjak visszatartott fele része t. Elnök úr által pénz-

intézetileg gyümölcsözőleg lenne kezelendő, azon esetben pedig, ha a megelőző évben díjnyertes kancza a következő évben elő nem vezetettnek vagy tulajdonos változás folytán a díj második részletéhez való jogosultságát elvesztette, a viszsamaradt összeget lódíjazási czélokra t. Elnök úr belátása szerint az az évi díjazáshoz felhasználhatja.

Az évenként betérjesztendő elszámolásban a pénzüntézeteknél elhelyezett összeg számszerint megnevezve feltüntetendő s ép így feltüntetendő az előző évről visszatartott vagy ki nem osztott díjrészlet összege is.

Itt megjegyzem még, hogy czélszerűbbnek tartom inkább korlátozottabb számú de magasabb értékű pénzdíjak kitűzését, a mit egyéb mellékletekinteteken kívül a díj megosztása is indokolttá tesz.

A lódíjazás egyéb feltételeinek megállapítására nézve t. Elnök úr a jövőben is a viszonyokhoz mérten belátása szerint intézkedhetik.

3. Minthogy a változott gazdasági viszonyoknál fogva a földművelési kormányának megfelelő minőségű és számú községi ménék beszerzése hovatovább évről-évre több gondot okoz, minthogy továbbá számos esetben tapasztaltatott azon sajnálatos tény, hogy az állam által kedvezményesen áron eladott községi ménekkel egyes községek meg nem engedhető üzérkedést folytatnak, a mént a kiválasztás alkalmával nem tenyésztési szempontból, hanem üzleti érdekből használati lóként értékelve mérlegelik s akként ezen különben jól bevált állami intézmények a népies lótenyésztésre gyakorolt kiválóan jó hatását károsan csökkentik — közlöm t. Elnök uralral, miszerint ezen körülménynek a jövőben leendő meggátolása céljából az 1912. évi augusztus hó 1-ével kezdődőleg a községi ménék szerződészerűleg kikötött megtartási kötelezettségének idejét egy évvel feleltem, illetőleg az eddigi három év helyett ezen kötelezettséget négy évben állapítom meg.

Budapesten, 1911. évi szeptember 1.

A másolat hitelül:

Pázmándy s. k.,
s. hiv. főigazgató.

Szám 6920—1911.

Valamennyi községi előljáróságnak. Székelyudvarhely város polgármesterének.

Fenti rendeletet tudomás és ahhoz alkalmazkodás végett közlöm.

Székelyudvarhelyen, 1911. szept. 19.

Alispán helyett:

Dr. Keith, tb. főjegyző.

288.

Magyar királyi belügyminiszter.

Szám ad 62907—911. V/a.

Tárgy: A turócszentmártoni határrendőrségi kirendeltség működésének megkezdése.

Valamennyi törvényhatóságnak, Határrendőrkapitánynak és a budapesti államrendőrség főkapitányának. Turóczi vármegye főispánjának Turóczi vármegye alispánjának.

Tudomás vétel végett értesitem a címet, hogy az 1911. évi 62907. B. M. számú rendelettel az 1903. évi VIII. t.-cz. 5. §-a alapján Turóczi-szentmárton székhelyvel létesített és rendőri büntető jogkörrel felruházott határrendőrségi kirendeltség működését folyó hó 16-án kezdi meg.

Budapest, 1911. évi szept. hó 13.

A miniszter helyett:

Dr. Némethy s. k.,
államtitkár.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körölvények.

Allati betegségek. *Sertésorbáncz* megszűnt kocsatkisfalud községben.

Sertésorbáncz föllépett szorványosan Felsőboldogfalva és Székelykeresztúr községek sertésállományában.

Sertésvész megszűnt Fiafalva, Oroszhegy, Székelyszentkirály és Ülke községekben.

Bivalyvész föllépett szorványosan Homoródszentpál és Homoródszentpéter községek bivalyállományában.

Verseny tárgyalási hirdetmény. (1114/a./911. sz.) A kereskedelemügyi m. kir. minister ur 1911. évi szeptember hó 18-án 51517 sz. a. kelt rendeletével a héjjasfalva—csikgyimesi állami közút 31—32 km. szakaszán levő 76 sz. 30 m. nyílású bikafalvi Nagykükölli-híd ujjáépítését engedélyezvén, az említett hid a) alapépítményi és kapcsolatos munkáinak, b) vasszerkezetének biztosítása céljából 1911. évi október hó 23-án d. e. 10 órakor a székelyudvarhelyi államépítészeti hivatal helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az alépítményi és a vasszerkezeti munkákra csak külön-külön tehetők ajánlatok.

Ezenkívül az egész hidnak vasbeton szerkezettel való létesítésére is tehetők ajánlatok.

Az alépítményi és kapcsolatos munkákra vonatkozó műszaki művelet, általános és részletes föltételek és az ajánlati minta nemkülömben a vasbeton hid építésére és erre vonatkozó ajánlatokra nézve érvényes különleges föltételek az alulírott m. kir. államépítészeti hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők; ugyanott az alépítményi ajánlati költségvetés ivenként 50 fillérért az ajánlati minta pedig díjtalanul megszerezhető.

Az ajánlati költségvetésben az »egységár« rovatában a felajánlott egységárak arabs számokkal és alatta betűkkel világosan kiirandók, s azok végső összege is megállapítandó.

A vasszerkezetekre vonatkozó kiírási művelet a kereskedelemügyi m. kir. ministerium I. C/1.

ügyosztályában (II. Albrecht-ut 1. szám III. em.) megtekinthető, s ugyanott a vasszerkezet főbb méreteire vonatkozó vázlatrajz díjtalanul megszerzhető.

A vasszerkezetekre vonatkozó ajánlatoknak tartalmazniuk kell a szerkezet ajánlati maximalis súlyát s 100 kg.-omkénti egységárát, a feltételek elfogadására vonatkozó kijelentést, valamint a szállítandó szerkezet vázlatrajzát.

Oly pályázók, kik a kereskedelemügyi ministerium, illetőleg a székelyudvarhelyi államépítészeti hivatal felügyelete alatt munkátot még nem teljesítettek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

Az ajánlatokhoz az ajánlott végösszeg 3%-ának megfelelő bántapéznek készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban történt befizetését igazoló állampénztári (adó hivatali) nyugta csatolandó.

Az ajánlatok és mellékletek szabályszerűen bélyegzendők.

Amennyiben többen együttesen (mint társ-vállalkozók) tesznek ajánlatot, már az ajánlatban megnevezendő azon egyén, aki a munkát vezeti és aki felhatalmaztatik, hogy a munkát társa nevében vezeti és aki a folyósított járandóságokat felveheti.

Ha csak lehetséges, már az ajánlatban megnevezendő azok a hazai czégek, melyektől a szükséges anyagok stb., beszereztetnek. Amennyiben ez lehetséges nem volna a szerződés kötések, vagy a munka megkezdésekor — ami 15 nappal a munka megkezdése előtt bejelentendő — tartozik vállalkozó 10% kötbér terhe mellett bejelenteni azon hazai ipartelepeket stb., ahonnan szükségletét fedezendi.

Távíratilag beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek; elkésve érkezett ajánlatok pedig csak akkor, ha beigazoltatik, hogy idejében postára adtak, s rendes körülmények közt idejében kézbesítendő lettek volna.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a versenytárgyalástól számított 75 napig maradnak kötelezettségben.

Székelyudvarhely, 1911. évi szept. hó 25-én.

M. kir. államépítészeti hivatal. *Szobotka Rezső* kir. műszaki tanácsos.

Hirdetmény. Erked község határrészei 1911. évi október 15-étől — 1912. évi május 4-éig 1000—1100 darab juh téli legeltetésére darabonként 1 kor. 60 fillér kikiáltási ár mellett Erked község házánál 1911. évi október hó 1-én délután 2 órakor nyilvános árverésen haszonbérbe adatik. Erked, 1911. szeptember 18. *Molnár János* s. k. jegyző.

Hirdetmény. (1739—911.) Lövete község előljárósága a 14500 holdnyi területen gyakorlandó vadászati és halászati jogot f. évi október 5-én d. e. 8 órakor a lövetei jegyzői irodán 6 évre haszonbérbe kiadja. Kikiáltási ár: vadászat 100 kor., halászat 10 kor. *Előljáróság.*

Árverési hirdetés. (1019—911. szám.) Kápolnásfalu község előljárósága közhírré teszi, hogy Kápolnásfalu község tulajdonát képező korcsmaháza, mely 4 szoba, 1 kamra és mellékhelyiségekből áll, 1911. december 1-től kezdődőleg 3 (három) évre Kápolnásfalu község házánál 1911. évi *október hó 22-én* d. u. 2 óraker nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár 500 (ötszáz) korona, bánatpénz ennek 10°/_o-a.

Árverési feltételek a szentegyházásfalvi körjegyzői irodában megtekinthetők. Kápolnásfalu, 1911. szeptember hó 22. *Vas Gáspár*, k. jegyző, *Benedek Máté* k. bíró.

Felfogott ló. Alólírott községi bíró közhírré teszi, miszerint Pál Sándor (felső) máréfalvi k. albirónál 1 drb 8—9 éves, piros pej, herélt ló felvan fogva; igazolt tulajdonosa mától számított 30 napon belől ha nem jelenikne, úgy a jelzett ló a következő napon az itteni község házánál nyilvános árverésen elfog árvereztetni. Máréfalván, 1911. szeptember 20. *Kovács Ferencz* k. főbíró.

Megsemmisítés. Kalányos Tódor oroszhegyi lakos az Oroszhegy hözség előljárósága által 70—1910. szám alatt kiállított munkásigazolványát elvesztette.

Névjegyzék a Sepsiszentgyörgy városban illetőséggel bíró távollévő állításkötelesekről. 1. Butak István sz. 1875-ben, Butak Teréz fia; 2. Szakács Ferencz sz. 1876-ban, Szakács József és Gábor Anna fia; 3. Rozenthal Fülöp sz. 1876-ban, Rozenthal Löw és Pollák Beti fia; 4. Török János sz. 1877-ben, Török János és Csavas Anna fia; 5. Kovács József sz. 1877-ben, Kovács Róza fia; 6. Ráduly Károly sz. 1879-ben, Ráduly József és Ráduly Mária fia; 7. Kukina János sz. 1879-ben, Kukina Anna fia; 8. Kiss József sz. 1879-ben, Kiss Elek és Tóth Anna fia; 9. Kiss Ferencz Lajos sz. 1880-ban, Kiss Elek és Hódosi Veronika fia; 10. Szabó János sz. 1880-ban, Szabó Dávid és Keresztes Ágnes fia; 11. Szabó Imre sz. 1882-ben, Szabó Dávid és Keresztes Ágnes fia; 12. Kölcze Ferencz sz. 1884-ben, Kölcze Zsigmond és Nagy Mária fia; 13. Gyurka Lajos sz. 1885-ben, Gyurka Miklós és Váncsa Anna fia; 14. Pál Dénes sz. 1886-ban, Pál Dénes és Mózes Borbára fia; 15. Kovács Lajos sz. 1888-ban, néhai Kovács Ferencz és Barabás Mária fia; 16. Pál Ferencz sz. 1889-ben, Pál Dénes és Menyhárt Borbára fia; 17. Bede Lajos sz. 1889-ben,

néhai Bede Lajos és Bibó Juliánna fia; 18. Vásárhelyi István László sz. 1890-ben, Vásárhelyi József és Pásztóhi Dániel József fia.

Megkerestetnek a hatóságok, hogy a jelen névjegyzékben megnevezett állításköteleseket nyomoztatni s engem eredmény esetén sürgősen értesíteni — s a mennyiben az illető megszökésétől tartani lehet, előállítását is eszközölni sziveskedjenek.

Az 1909. évi augusztus hó 31-én 3055—909. szám alatt kiadott hasontárgyu névjegyzéket ezenel érvénytelennek nyilvánítom és hatályon kívül helyezem.

Sepsiszentgyörgyön, 1911. évi augusztus hó 31-én. *Sübek Endre* rendőrkapitány.

Körözendő személyek. 283. — *Hédervári* (előbb *Jutner*) *Lajos*, állítólag Selmezbányán született bányamunkás nyomozandó, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 10822—911. számra való hivatkozással Háromszék vármegye alispánjának (Sepsiszentgyörgy) megküldendő.

284. — *Dobra Tiudar* 14 éves sárpataki illetőségű gyermek, a ki a m. kir. állami gyermekmenhely kötelekébe tartozik, de Benkő Mihály székelykereszturi községi főbírónál cselédminőségben van, nyomozandó és feltalálása esetén a Székelykeresztur járási főszolgabíróhoz tolonczolandó.

285. — *Özv. Molnár Józsefné* szül. Forrai Paulina, Molnár Mária elhagyott gyermek anyja, a ki a Szatmár vármegyei Uzska községben 1867. év körül született, nyomozandó, feltalálása esetén néhai férje illetőségi viszonyaira kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv az 5704—911. számra való hivatkozással Ugocsa vármegye alispánjának (Nagyszöllös) megküldendő.

286. — *Szlávik Mária*, az 1895. évi december hó 14-én a Hunyad vármegyei Kristyor községben házasságon kívül született Szlávik Róza anyja, nyomozandó és feltalálása esetén lakóhelye a 9205—911. számra való hivatkozással Bars vármegye alispánjának (Aranyosmarót) megküldendő.

287. — *Berki Mária* 13 éves gyermekmenhelybeli leányka a székelyudvarhelyi állami gyermekmenhely telepről f. évi augusztus hó 24-én megszökött. Nevezett gyermek nyomozandó és feltalálása esetén erről Székelyudvarhely város rendőrkapitánya az 1801—911. számra való hivatkozással értesítendő.